Iskra

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZDRUŽENEGA PODJETJA ISKRA KRANJ — številka 41. — leto XII. — 10. november 1973

NADA ZUPANČIČ je doma iz Hrastja, zaposlena pa je že vrsto let v kranjski Iskri in sicer v TOZD ŠTEVCI.

Iskra-EMO Celje

V senci preteklosti

Posledic, ki jih je kolektiv utrpel zaradi nemogočih cen, ni mogoče odpraviti takohitro

ISKRA — EMO v Celju se že nekaj let nazaj z vso silo otepa raznih gospodarskih težav, ki izhajajo iz različnih zunanjih in notranjih žarišč.

Neurejene gospodarske razmere na tržišču o katerih smo že pisali, zlasti o nemogočih cenah za radiatorje in sanitarne izdelke kot so kopalne kadi in podobno, ki so se končno z avtoritativno intervencijo najvišjih organov upravljanja, vodstva in družbeno političnih organizacij ZP ISKRA delno uredile, so zaorale globoko brazdo posledic, ki se še niso, niti se ne morejo v kratkem času odpraviti.

Poročilo o gospodarjenju za devetmesečno obdobje letošnjega leta sicer kaže odtenke notranje gospodarske ustalitve, vendar to poročilo ne more zajeti še jasnejših podatkov o rezultatih proizvodnje radiatorjev in kopalnih kadi po novih cenah, saj se je ta začela znova šele ob koncu meseca septembra.

Po podpisu samoupravnega sporazuma o združitvi v ISKRA-EMO je bilo ustanovljenih deset TOZD, če v te ne vključimo še takozvane skupne službe. Ustanovitev TOZD pa ni še organizacijsko izpeljana tako, da bi odločneje vplivala na organizacijo dela in postopni porast proizvodnje.

TOZD, tovarna frit je dosegla v devetih mesecih 66 % proizvodnega plana. Planirana količina torej ni bila dosežena. Vzrok za tako stanje je zmanjšanje proizvodnje frit, kot posledica zmanjšanja proizvodnje emajliranih izdelkov v drugih podjetjih, ki zaradi težkega finančnega stanja niso proizvajala emajliranih izdelkov v takih količinah kot je bilo predvideno. Tako finančno stanje v teh podjetjih pa kot je že znano, je bila posledica znatno prenizkih cen za nekatere emajlirane izdelke.

Največja TOZD — tovarna posode ni mogla doseči niti operativnih planskih nalog. V obdobju devetih mesecev je bil količinski plan dosežen le 86 %, vrednostni pa 83 %.

Proizvodi, ki jih proizvaja ta TOZD so zelo iskani na tržišču. Zlasti veliko povpraševanje je po lahki posodi, znani po dobri kvaliteti, kakor tudi po številnih drugih artiklih.

V tej TOZD, kjer je zaposlenih največ delavcev in delavk močno primanjkuje delovne sile. Tu je največja fluktuacija delavcev, ki je močno vplivala na proizvodni proces. Kot vzrok fluktuacije navajajo nizke osebne dohodke, slabe delovne pogoje in nočno delo.

Bodi kakorkoli, TOZD tovarna posode je zaključila devetmesečno poslovanje z izgubo, ki jo bo zaradi sedanjih razmer do konca leta po vsej verjetnosti težko nadoknadila.

Tudi TOZD tovarna kotlov, ni dosegla predvidenega plana, saj znaša količinska izvršitev le 55 %, vrednostna pa le 48 %. Pravijo, da je vzrok takega stanja v proizvodnji sprememba prvotno planiranih izdelkov, ki je nastala v drugem polletju. Kljub temu v tej TOZD upajo, da se bodo do konca leta izvlekli iz težav.

TOZD, tovarna radiatorjev je v devetih mesecih dosegla 64 % količinskega in vrednostnega plana za leto 1973. Tako stanje je povzročilo že znano zmanjšanje proizvodnje radiatorjev zaradi nemogočih cen, ki so podjetju prizadejale občutno izgubo. Kot smo že omenili je ponovna proizvodnja stekla šele koncem meseca septembra in bo vsekakor izpolnitev letnega plana težka, čeprav delavci optimistično gledajo in upajo, da bodo zamujeno nadoknadili do konca leta.

TOZD tovarna TOBI v Bistrici pri Limbušu je v prvih devetih mesecih dosegla 85 % vrednostne in 80 % količinske proizvodnje tako, da njen plan proizvodnje do konca leta ni ogrožen. Doslej je poslovala z dobičkom izračunanem po netto prodajnih cenah.

Tudi TOZD orodjarna dobro napreduje in je dosegla ter celo presegla predvideni plan proizvodnje, dočim pa TOZD tvornica kupačih kada v Kruševcu zaradi nizke proizvodnje in visokih fiksnih stroškov še naprej drvi v izgubo.

Celotno podjetje ISKRA-EMO je v obdobju devetih mesecev letošnjega leta doseglo 74 % količinske in 78 % vrednostne proizvodnje na gospodarski plan.

Kot izgleda se bo moralo podjetje spopasti v teh zadnjih mesecih z nekaterimi dejstvi, ki jih ne gre zanemarjati. Predvsem bo treba brezpogojno doseči maksimalno proizvodnjo tako, da bodo vse strojne zmogljivosti popolnoma izkoriščene. Za bodoče bi bilo verjetno potrebno izdelati podrobnejšo analizo vzrokov fluktuacije delovne sile kajti povsem sodeč take strokovne analize, ki bi uspešno služila za bodoče planiranje ni.

Poleg tega so še drugi ukrepi, ki jih bo moralo podjetje upoštevati, če hoče leto 1973 zaključiti brez izgube. Sem spada vsekakor znižanje zalog materiala kolikor je pač mogoče, hitrejši pretok istega skozi proizvodni proces, znižanje terjatev itd.

Le z odločnimi in smotrnimi ukrepi bo lahko zbledela senca preteklosti.

Če pa omenjamo preteklost, ki je pripeljala podjetje v neugoden položaj, mislimo na tisto v zadnjih letih kajti osemdesetletna doba, ki jo je prehodilo podjetje je polna bogatih izkušenj in revolucionarne preobrazbe. Da, ISKRA-EMO je pred praznovanjem osemdesetletnice svojega obstoja. Povsem sodeč, pa se tega premalo zavedajo tako organi upravljanja kot tudi družbeno politične organizacije v podjetju, saj ni v zvezi s tem opaziti kakih vidnih priprav.

E. Jejčič

S seje DS ZP Iskra

Letna stopnja rasti proizvodnje v ZP 30%

DS ZP sprejel smernice poslovne politike ZP za leto 1974 in srednjeročni plan za obdobje 1972—1976.

Na 7. seji delavskega sveta združenega podjetja Iskra (31. okt. 73.), ki jo je vodil predsednik DS Jože Kočevar so posebno skrb posvetili smernicam poslovne politike ZP za leto 1974 in srednjeročnemu planu v obdobju 1972—1976. Iz prve točke dnevnega reda je bilo razvidno, da je za naslednje leto bruto proizvodnja večja za 600 milijonov din, osebni dohodki pa višji za 13 %. DS je predvsem opozoril na gibanje zalog gotovih izdelkov in razpoložljivih obratnih sredstvih, ki jih je nujno treba upoštevati pri sprejemanju gospodarskih planov za naslednje leto.

V nadaljevanju seje je DS ZP sprejel srednjeročni plan ZP za obdobje 1972—1976. Povprečna letna stopnja rasti proizvodnje je 30 %, vendar s pripombo, da organizacije, kjer prvotna predvidevanja niso več realna, prilagodijo načrte danim možnostim in o tem do 31. 12. 73 obvestijo strokovne službe ZP.

Zanimivo je bilo tudi poročilo in obravnava programa dopolnilnega izobraževanja za zunanjo trgovinsko dejavnost, ki je glede na širjenje Iskre nujno. Program, ki ga je DS v celoti sprejel, obsega organizacijo in financiranje študija. Predvsem so zdaj na vrsti organizacije, ki naj izberejo kandidate za omenjeni tečaj. Le-ti bodo pred vpisom testirani, s čimer bo zadevna komisija preverjala njihovo strokovno znanje. V času tečaja bodo slušatelji oproščeni drugega oz. sedanjega dela. Finančna sredstva: 50 % Iskra Commerce, 50 % ostale organizacije ZP.

Na poročilo o problematiki glasila Iskra (izvleček smo objavili v prejšni številki na zadnji strani) se je DS strinjal s predlogi uredniškega odbora, da se v letu 1974 poveča število strani s sedanjih 4 na 8 strani. Zadevno se sistematizira novo delovno mesto novinarja, cena za en izvod glasila pa se poviša od sedanjih 0,90 din na 1,35 din s toleranco do 15 %, če se med letom spremeni cena papirja in tiska. Glasilo Iskra naj tudi vrši propagandno-komercialno dejavnost, kar DS predvsem naroča propagandni službi IC.

DS ZP je tudi sprejel predloge zadevne komisije o varstvu pri delu. Zaradi različnih tolmačenj in stališč v posameznih Iskrinih organizacijah je potrebna koordinacija te dejavnosti na nivoju ZP. Novi koordinator v strokovnih službah ZP bi imel prvo nalogo, da z drugimi strokovnjaki in institucijami izdela koncept funkcionalnega izobraževanja o varstvu pri delu in metodologijo za enotno zajemanje podatkov. Posvetovanje delavcev varstva pri delu v ZP Iskra naj bi bila vsake 3 do 4 mesece, če je potrebno pa še bolj pogosto.

Iskra-Elektromehanika Kranj

Zadovoljiv uspeh 9-mesečnega poslovanja

Na 42. seji (31. okt.) je poslovni odbor obravnaval poročilo o poslovanju podjetja v 9 mesecih letošnjega leta. Iz poročila je razvidno, da je podjetje v tem obdobju doseglo pozitiven uspeh. Iz ustvarjenega dohodka so kriti vsi stroški reprodukcije, obveznosti in osebni dohodki, čeprav je sprostitev cen na trgu vplivala negativno, saj so se cene reprodukcijskega materiala povečevale hitreje kot cene izdelkov. To narekuje še skrbnejše gospodarjenje z reprodukcijskim materialom po eni strani, po drugi pa racionalizacijo stroškov prodaje (rabati, provizije) in doseganje realnejših prodajnih cen. S spremembo paritete dinarja do večine zahodnoevropskih valut se je zaradi strukture uvoza in izvoza po posameznih državah poslabšala tudi uvozno izvozna bilanca. Tudi kumulacija družbe se je povečala. Vsi navedeni dejavniki so vplivali na ostanek dohodka, ki znaša v devetih mesecih 40 % letnega plana.

V nadaljevanju seje je poslovni odbor obravnaval predlog plana proizvodnje za leto 1974 v višini 1.324,000.000 din (letos 814,182.000) in predlog plana izvoza v višini 20,377.739$ (letos 13.482.622$).

V zvezi s predvidenim povečanjem proizvodnje je PO ocenil, da s prostori in opremo ne bo velikih problemov, pač pa naj posamezna področja do obravnave obeh planov na delavskem svetu podjetja razčistijo, kje in kako pridobiti potrebna obratna sredstva, kako zagotoviti potrebne delavce, ter kako rešiti problem izdelave in vzdrževanja potrebnega orodja.

Poslovni odbor je tudi obravnaval poročilo komisije za pripojitev tovarne Vega k Iskri Elektromehaniki in zaradi ugodnih priporočil komisije sklenil, da se prične za pripojitev zadevni postopek. Če bo referendum uspešen, bo pripojitev izvedena s 1. 1. 1974.

Poslovni odbor je pri obravnavi predlogov za spremembo sistemizacije obravnaval tudi problematiko vrednotenja posameznih delovnih mest v podjetju in ugotovil, da so v posameznih tovarnah enaka delovna mesta različno vrednotena oziroma imajo delavci za enaka dela različne nazive, kar pa ni v skladu s politiko nagrajevanja in tudi povzroča prekomerno fluktuacijo znotraj podjetja. Zato je PO naročil komisiji za sistemizacijo delovnih mest in odboru za nagrajevanje, da zadevo uredita do konca leta 1973 oziroma do sprejetja korekcij pravilnika o delitvi OD za prihodnje leto.

Poslovni odbor je obravnaval vlogo delavske univerze Tomo Brejc Kranj za kritje stroškov slušateljev osnovne šole za odrasle ter sklenil predlagati delavskemu svetu podjetja, da plača podjetje stroške samo za tiste, ki bodo uspešno zaključili posamezni razred. V petem, šestem, sedmem in osmem razredu je 46 slušateljev, zaposlenih v Iskri, stroški za vsakega pa znašajo 2.000 din.

Izziv solidarnim

Pred dvema tednoma je delegacija mladih iz IEZE obiskala Kozjansko, to znano področje »ponosa razvite republike« in tam bogato obdarila učence osnovne šole v Podsredi.

Pionirjem te šole, ki obsega prve štiri razrede OŠ, so podarili komplet plošč za učenje tujih jezikov, 23 plošč za otroke, stereo gramofon in televizijski sprejemnik — izdelek TOZD Avtomatika.

Za nakup daril so se odrekli delu svojih sredstev iz fonda mladinske organizacije ob, kar je še posebej pohvalno, polni materialni podpori sindikalne organizacije in TOZD Avtomatika in prav tako moralni podpori organizacije ZK.

Tako so mladi IEZE dokazali, da ob skrbi zase in svoj razvoj nikoli ne pozabijo na druge, na one, ki so brez krivde rojeni na tako imenovanem nerazvitem področju, ki je bilo — še ne tako dolgo — dojilja naše revolucije in na katerega se v lovu za standardom spomnimo le ob kakšni zloslutni časopisni novici, ki pa jo kmalu potisnemo v pozabo.

Zato pozdravljamo humano dejanje mladih v IEZE in vprašujemo: jih bo kdo posnemal?

P. J.

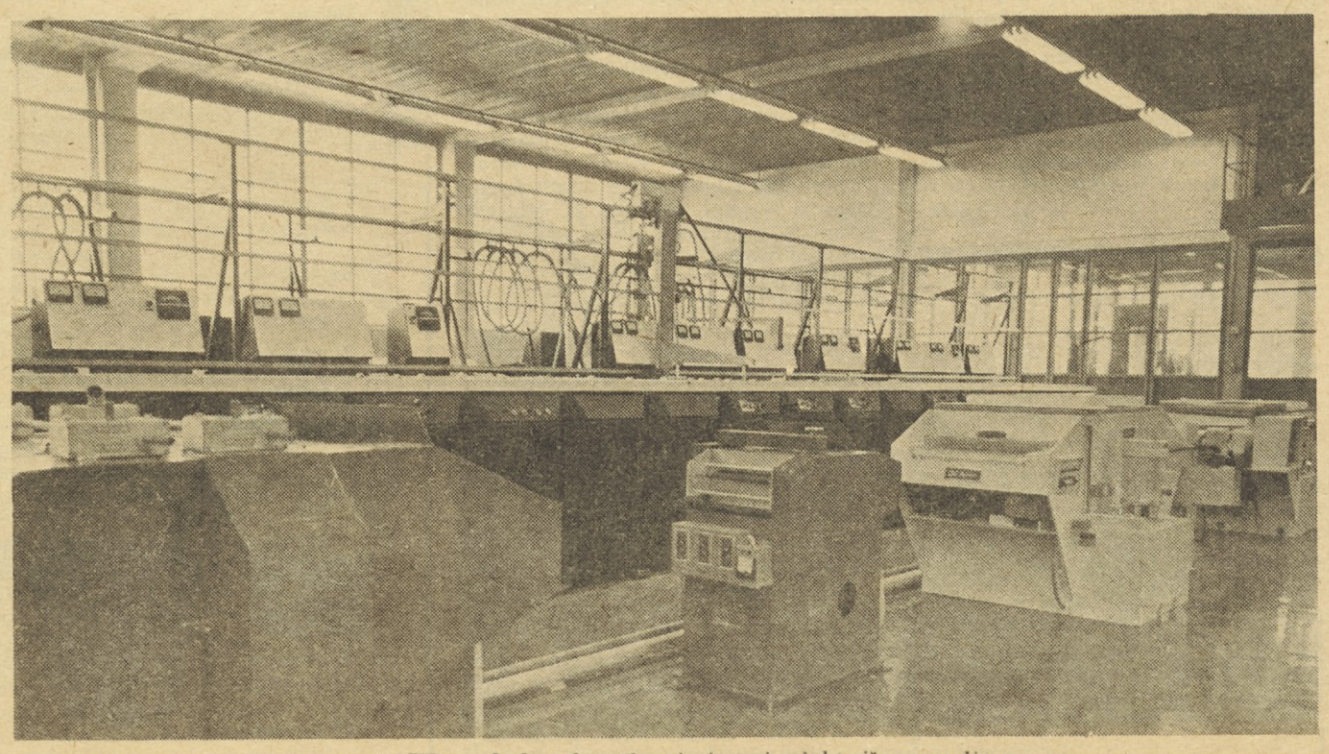

Galvanika v novi Iskrini tovarni ATC na Laborah v Kranju je najsodobnejše opremljena.

Iskra-Instrumenti Otoče

Uspešna akcija solidarnosti

Enkratna pomoč za nabavo šolskih potrebščin

Na vprašanja **UREDNIŠTVA** odgovarja vodja splošnega sektorja tovarne »Instrumenti« Otoče — **MARJAN VRABEC.**

Vprašanje:
Zadnja leta dokaj govorimo o brezplačnem šolanju v osemletki. Ponekod to že izvajajo, drugje pa je glavni vzrok: kje dobiti denar. Pri vas ste se pred kratkim lotili te zadeve bolj energično oz. solidarno ste se odločili za akcijo pomoči, ki v labirintu večletnih zadevnih razprav kratkomalo preseneča. Bi lahko povedali kdo je bil pobudnik?

Odgovor:
Vsako leto se pojavlja pri družinah s šoloobveznimi otroki tudi vprašanje nabave šolskih potrebščin. Ker te številke iz leta v leto naraščajo, je bilo v letošnjem letu na pobudo sindikalne organizacije tovarne sprejeto stališče, da tovarna pomaga vsem šoloobveznim otrokom zaposlenih delavcev. Po zbiranju podatkov smo prišli do tega, da zadevni stroški za enega otroka v šolskem letu znašajo 40.000 S din, seveda je to računano od 1. do 8. razreda. V te pripomočke so všteta vsa tista učila (zvezki, svinčniki, knjige in drugo), kar morajo starši oz. učenci sami nabaviti. Sindikalna organizacija tovarne je sprejela stališče, in ga kasneje tudi predložila delavskemu svetu kot odgovornemu organu, da za vsakega šoloobveznega otroka zaposlenih staršev odobri namensko 400 N din kot enkratno pomoč. DS je tako stališče tudi sprejel in ga s svojim sklepom potrdil.

Vprašanje:
Kakšen je bil odziv?

Odgovor:
Odziv je bil različen. Moram pripomniti, da smo morali ta sredstva izplačati v breme osebnih dohodkov in zato plačati tudi vse dajatve, s tem pa se zadeva dokaj podraži, kar pa nikakor ni v skladu s solidarno akcijo, ki je vsekakor zelo pozitivna. Ker to ni zadeva le ene tovarne, ampak vseh zaposlenih v naši republiki, je bil sindikat mnenja, da se naša pobuda prek družbeno-političnih organizacij in samoupravnih organov ZP Iskra posreduje republiškim političnim organom in organizacijam s ciljem, da se ustanovi ustrezen republiški sklad za financiranje učilnih pripomočkov v republiki. Smatramo, da ta sredstva niso tako velika, da jih gospodarstvo ne bi zmoglo. Osnutek predloga bodo v kratkem obravnavali v vseh ustreznih organih in organizacijah. Želimo, da bi bila zadeva realizirana že prihodnje šolsko leto 1974/75.

ABC

Obisk sekretarja ideološke komisije RK ZMS v Elektromehaniki

Dne 29. 10. 1973 je prišla na obisk v Elektromehaniko sekretarka komisije za ideološka vprašanja Sonja Lokar z nekaterimi člani predsedstva. V njenem spremstvu je bil tudi sekretar Obč. konference ZMS Ciril Sitar in predstavnik komisije za obveščanje Jože Poglajen.

Goste sta sprejela predstavnika TK ZMS Jože Perko in Tone Volčič. Direktor kadrovskega področja Jože Cvar je gostom na kratko opisal razvojno pot tovarne, njene uspehe in probleme, s katerimi se srečujejo tako vodstva Elektromehanike kot vodstva družbeno političnih organizacij. Tov. Lokarjeva je zbranim predstavnikom tovarne zastavila nekaj vprašanj s področja stanovanjske in socialne problematike. Vsa vprašanja in odgovore so si gostje pazljivo beležili. Videti je bilo, da bi radi še marsikaj vprašali, toda čas jih je preganjal, pogovoriti pa so se hoteli še z nekaterimi predsedniki komisij in člani predsedstva delujočih pri TK ZMS Elektromehanike.

V mali dvorani nad restavracijo so se člani predsedstva RK ZMS spustili v živahno debato s predstavniki mladinske organizacije tovarne. Pogovorili so se o vseh aktualnih problemih, o akcijah v preteklem obdobju in načrtovanih akcijah v bodoče. Tov. Lokarjeva je pravilno ugotovila, kar je tudi mnenje članov MO Elektromehanike, da je treba okrepiti sodelovanje s tovarniškim komitejem, ZK in sindikalno organizacijo. Želja članov predsedstva je tudi, da bi bili njihovi člani vabljeni na pomembnejše sestanke obeh organizacij, mladinci pa številčno močneje zastopani v njihovih izvršilnih organih.

Pozitivno so bile ocenjene akcije od marca tega leta, dana pa je bila tudi izjava, da je TK ZMS v tako kratkem času storila precej. Seveda pa z rezultati ne smemo biti povsem zadovoljni, stremeti je treba za še uspešnejšimi in še večjimi akcijami, predvsem na področju gospodarske in družbenopolitične problematike.

Udeleženci sestanka so skupaj razčistili precej aktualnih vprašanj, vendar jih zaradi kratko odmerjenega časa ni bilo moč prediskutirati. Slovo od gostov je bilo prisrčno in povezano z medsebojno obljubo, da ta sestanek ni bil zadnji in da je treba razčistiti vprašanja, ki so ostala odprta.

J. Perko

Zaključki plenarnega zasedanja CISPR 1973

V okviru specialnega pododbora IEC za radiofrekvenčne motnje — CISPR, v katerem aktivno sodeluje tudi Jugoslavija in naš laboratorij za meritve RFM in izdajo RSO atestov pri ZZA, je bilo letos v West Long Branchu v organizaciji ameriškega IEC mednarodno plenarno zasedanje CISPR, ki je vsaka 3 leta na programu. Zbralo se je okrog 55 delegatov iz 18 držav in 6 delegatov mednarodnih organizacij UER, OIET, EBU; CIGRE, CEE in ITU. Kot jugoslovanski delegat in nosilci predsedstva dosedanje 6. del. skupine CISPR za Jugoslavijo smo se udeležili tega zasedanja tudi mi. Ker so se na tej konferenci odločale važne organizacijske in tehniške zadeve je bilo, lahko rečemo, omenjeno zasedanje po zasedanju v l. 1970 v Leningradu, najobširnejše in najpomembnejše.

Kar zadeva naše interese in predpise v zvezi z določili o odpravi RFM v naši državi in s tem izdelke Iskrinih tovarn, smo v februarju letos sklicali informativno posvetovanje vseh zainteresiranih strokovnjakov združenega podjeteja Iskra. Na njem smo povedali predvidene spremembe predlogov mednarodnega CISPR na področju dopustnih nivojev in meritev RFM za različne izvore radiofrekvenčnih motenj. Te nove limite bo treba vnesti v standarde vseh držav in tudi v JUS. S tem je bila predhodno podana informacija, kaj se pripravlja v mednarodnem krogu in prav iste smernice so bile sprejete nato na tem plenarnem zasedanju. Dokončno smo sprejeli tudi nove limite za orodne stroje in gospodinjske aparate, katere bodo osnova predpisom vseh držav. Izdano je bilo preko 120 dokumentov o tehniških zaključkih iz vsega področja tehniške kontrole RFM.

Predvsem je bilo poudarjeno, da je enotnost predpisov v RFM potrebna za vse države, posebno tiste, ki trgujejo v okviru evropske gospodarske skupnosti, z Ameriko in vzhodnimi državami.

Zato je smatrati, da so zaključki tega zasedanja zelo važni tudi za proizvajalce Iskrinih proizvodov.

Rezultati našega dosedanjega mednarodnega sodelovanja so že na novo izdani JUS po smernicah CISPR in sicer za TV in RA sprejemnike (JUS N.N0906 in N.N0907) za fluorescenčne svetilke (JUS N.NO 920) in v pripravi je še novi predelani JUS N. NO 900 po najnovejših priporočilih CISPR.

Na omenjenem zasedanju smo sprejeli poleg tehniških zaključkov tudi važne organizacijske spremembe CISPR, in med drugim tudi osnovanje šestih pododborov CISPR, ki vključujejo dosedanje delovne skupine. Na novo je bil izvoljen tudi predsednik celotnega CISPR-a Švicar J. MEYER DE STADELHOFEN, ki je zamenjal dosedanjega Nizozemca Stumpersa, kateremu je potekel 6-letni mandat. Vse te smernice bodo dale tudi gotove spremembe pri delu jugoslovanskih TO-CISPR, ki se bo moral prilagoditi težnjam svetovne organizacije. Poseben poudarek je v dodatni kontroli Elektromagnetnih motenj (ECM—Electromagnetic Compatibility), katere problematika je bila letos prvič načeta na tem zasedanju in zadeva magnetne motnje najnižjih frekvenc do 100 KHz.

Jože Gajšek

POVEČANJE CEN V SVETU

OECD je pred dnevi objavila podatke o povečanju cen na drobno v deželah, ki so članice te organizacije. Iz preglednice, ki kaže odstotek povečanja cen na drobno v zadnjih dveh letih ter od avgusta lani do letošnjega avgusta, je razvidno, da so se cene na drobno v skoraj vseh deželah — članicah OECD v zadnjem letu dni povečale bolj kot v prejšnjih letih.

DOPISUJTE V ISKRO

Program dopolnilnega izobraževanja za zunanjetrgovinsko dejavnost Iskre

Sedanje kadrovsko stanje v zunanjetrgovinski dejavnosti Iskre, tako v Iskra Commerce, kot v proizvodnih organizacijah je kritično in ogroža srednjeročno usmeritev ZP Iskra. Nujni so takojšnji temeljiti sistemski ukrepi na ravni ZP Iskra ob soglasju in vsoglašenih prizadevanjih vseh organizacij ZP.

UKREPI ZA IZBOLJŠANJE KADROVSKEGA STANJA

1. Z izboljšanjem delovnih pogojev v zunanjetrgovinski dejavnosti Iskre (osebni dohodki, delovni prostori, možnost strokovnega izpopolnjevanja) je treba zatreti fluktuacijo in povečati privlačnost te dejavnosti za delavce Iskre.

2. Omogočiti je treba normalni pretok kadra iz proizvodnih organizacij in ostalih direkcij Iskra Commerce v Izvoz in Uvoz v IC, ter ga sporazumno in zavestno pospeševati in načrtovati.

Štipendiranje ter kadrovanje izven Iskre lahko le malo prispevata k reševanju kadrovske problematike zunanjetrgovinske dejavnosti, v kateri so izredno pomembne predhodne delovne izkušnje v Iskri.

3. Sistemsko je treba omogočiti strokovno prekvalifikacijo v zunanjetrgovinsko dejavnost s sistemom dopolnilnega izobraževanja, zgrajenega okrog vsakoletnih večmesečnih seminarjev oz. tečajev.

Ti tečaji morajo istočasno omogočiti pridobitev znanja, ki ga zahteva samoupravni dogovor o delu v zunanji trgovini.

OKVIRNI PROGRAM TEČAJA ZA ZUNANJO TRGOVINO

1. Predpisani program za opravljanje strokovnega izpita za delo pri zunanjetrgovinskih poslih 150 ur
2. Dopolnilna ekonomska znanja (ekonomika in politika zunanje trgovine, ekonomika in organizacija podjetij, marketing in uporabna komercialna psihologija) 100 ur
3. Organizacija Iskre in zunanjetrgovinskega poslovanja v Iskri (organizacija ZP, organizacija IC, org. predpisi Izvoza in Uvoza) 100 ur
4. Poslovni program Iskre (pregled proizvodnega programa, pregled ostalega poslovnega programa, regionalni in asortimanski pregled zunanjetrgovinskih poslov, kooperacij ipd.) 100 ur

Skupaj 450 ur ali 3 mesece polne zaposlitve (6 ur predavanj in 2 uri individualnega študija dnevno)

5. Ker je v zunanjetrgovinski dejavnosti Iskre zaradi specifike poslovnega programa Iskre nujno velik delež strokovnih delavcev — nosilcev poslov s tehniškim predznanjem, je program tečaja prilagojen predvsem kadru z višjo ali visoko (izjemoma srednjo) tehniško ali sorodno predizobrazbo. Večji del tečaja je seveda koristen tudi za delavce z ekonomsko predizobrazbo.

6. Udeležence tečaja naj bi vzporedno usmerjali tudi v dopolnjevanje jezikovnega znanja.

ORGANIZACIJA TEČAJA

Potek izvedbe:

a) Informativni razpis v Iskri, pogoji:
— končan študij na višji ali visoki (izjemoma srednji šoli) oz. fakulteti tehniške (ali sorodne) ali ekonomske smeri
— vsaj 2 leti (višja in visoka izobrazba) oz. vsaj 5 let (srednja izobrazba) delovnih izkušenj v Iskri
— zaželena, vendar ne zahtevana, starost do 35 let
— obvladanje enega od svetovnih jezikov
— veselje in ustrezne osebnostne značilnosti za delo v zunanji trgovini

b) Testiranje vseh prijavljencev, ki ustrezajo razpisanim pogojem

c) Komisija, ki jo po pooblastilu PO ZP Iskra imenuje generalni direktor, opravi izbor prijavljencev — ter ob sodelovanju strokovnih služb Zp ter Iskra Commerce izvrši dogovore z organizacijami, iz katerih izvirajo prijavljenci. Soglasje organizacije je pogoj za sprejem na tečaj.

d) Operativno vodstvo tečaja (vodja tečaja z dodatno zadolžitvijo za obvezni program in dodatna ekonomska znanja, vodja programa organizacije in vodja poslovnega programa) organizira tečaj z zunanjimi izvajalci (Gospodarska zbornica SRS, zunanji sodelavci) in notranjimi sodelavci (tematika Iskre).

e) Po zaključku tečaja:
— obvezen strokovni izpit pred komisijo GZ SRS
— obvezno preverjanje znanja za ostala poglavja — rezultati so merilo za razvrstitev tečajnikov v zunanjetrgovinsko dejavnost Iskre

2. Obveznosti tečajnikov v podrobnostih opredeljuje
— redno obiskovanje predavanj je redna službena dolžnost, ker so tečajniki oproščeni vsega drugega dela
— uspešno opravljen strokovni izpit
— obvezno preverjanje znanja za ostala poglavja

3. Za organizacijo in izvedbo tečaja sta zadolžena Organizacijsko-kadrovsko področje ZP Iskra in Kadrovsko socialna služba Iskra Commerce. Administrativno osebje za izvedbo tečaja da Iskra Commerce.

Operativno vodstvo tečaja, imenovano iz vrst notranjih in zunanjih sodelavcev, opravlja svoje delo na osnovi posebne pogodbe, sklenjene z OKP in je zanj plačano.

4. Organizacije ZP se obvežejo, da bodo v okviru svojih kadrovskih načrtov poslale na tečaj vsaj po enega delavca, ki po tečaju preide v zunanjetrgovinsko dejavnost Iskra Commerce in po enega delavca za lastne potrebe.

FINANCIRANJE TEČAJA

1. Okvirni predračun stroškov tega tečaja obsega:

a) Obvezni program za strokovni izpit
b) Dopolnilna ekonomska znanja
c) Organizacija Iskre in ZP poslovanja, predavanja in skripta
d) Poslovni program Iskre, predavanja, skripta
e) Stroški testiranja in preverjanja znanja
f) Operativno vodstvo
g) Materialni stroški (priročniki, skripta, ipd.)
h) Jezikovni tečaji

SKUPAJ 330.000 Din

Sredstva prispevajo organizacije ZP Iskra po ključu:
— 50 % Iskra Commerce
— 50 % organizacije po ključu
in z njimi razpolaga OKP ZP Iskra.

2. Vsaka organizacija sama pokriva osebne dohodke, dajatve in druge stroške za svoje delavce, ki obiskujejo tečaj.

— — —

Pripomba:
Objavljeni program dopolnilnega izobraževanja za zunanjetrgovinsko dejavnost v ZP sta v celoti sprejela poslovni odbor in delavski svet združenega podjetja Iskra. Poslovni odbor na seji 23. oktobra, DS pa 31. oktobra. Zadevni sklepi poslovnega odbora ZP so bili objavljeni v prejšnji, sklepi DSZP pa v tej številki glasila. Samoupravni organi se strinjajo z analizo kadrovskega stanja v zunanjetrgovinski dejavnosti Iskre, ga ocenjujejo kot kritično in portjujejo nujnost sistematske rešitve za čimprejšnje izboljšanje stanja. Organizacije naj v sporazumu z Iskra-Commerce omogočijo prehod delavcem, ki se želijo zaposliti v zunanjetrgovinski dejavnosti.

Iskra-Elektromotorji Železniki

Naši izdelki

HAUBA ZA SUŠENJE LAS

je čudovit pripomoček za nego las in glave. To je lepo darilo, ki ga bo vesela vsaka žena. Po uporabi se lahko zloži v praktično embalažo. Iskra-Girmi de luxe »B« s stojalom, kakor se uradno imenuje, ne povzroča radijskih motenj, ima dvojno izolacijo in varnostni termostat.

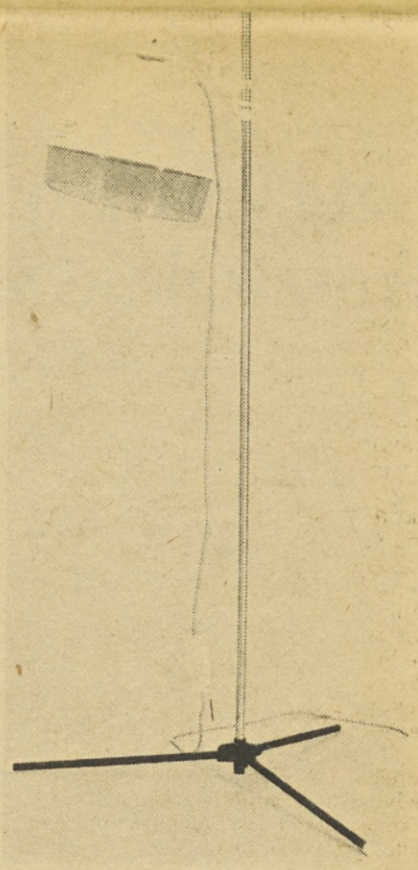

KAVNI MLINČEK

Iskra-Girmi je zelo uporaben. Kava je najboljša, če je sveže zmleta. Ne zgubi arome. Poleg tega električni kavni mlinček prihrani dolgotrajno ročno mletje. Kavni mlinček ni drag. Ker je zelo lepo oblikovan, je primerno in praktično darilo.

MEŠALNIK (MIKSER) ISKRA-GIRMI

se dobi v treh izvedbah: Girmix 31, Girmix 32, Girmix 33. To je vsestransko uporaben gospodinjski aparat. Uporablja se za pripravo sadnih sokov, z njim lahko mešamo, stepamo smetano, pripravimo redkejše testo za omlete, ožemamo limone, meljemo kavo, sir, suh kruh itd. Skratka: vsestransko uporaben aparat.

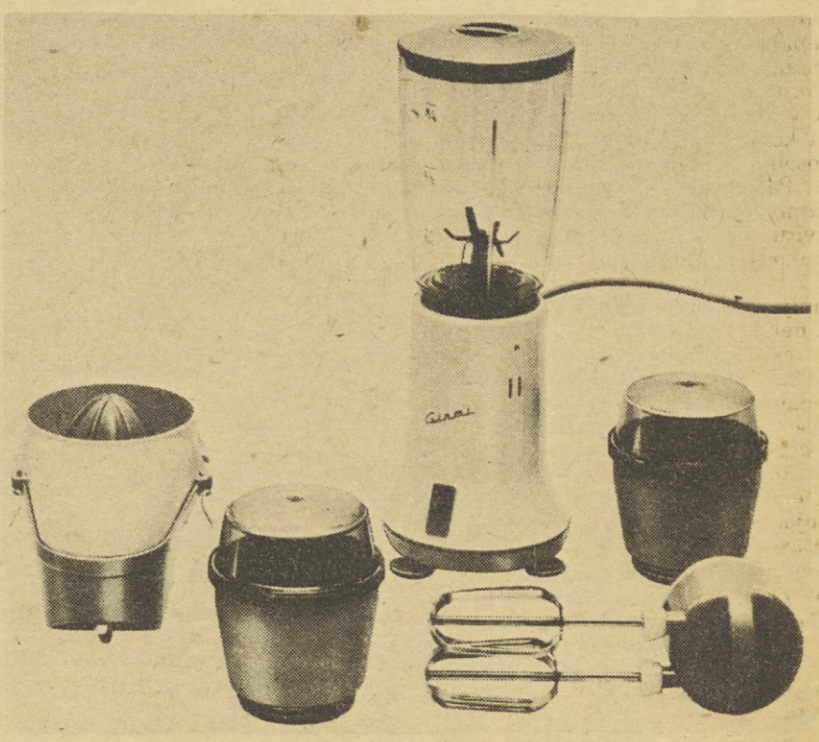

Portreti iskrašev

V priljubljeni uniformi v vojaškem delu svojega muzeja se Anton Jež najbolje počuti

Anton Jež — neustavljiv na mnogih področjih

Anton Jež je v Iskri že nad dvajset let. Začel je v kranjski tovarni, kaj kmalu pa se je »preselil« na Pržan. Tu je bil do pred letom dni vodja galvanike, kot mojster galvanske tehnike pa zdaj dela kot tehnolog. V »Iskri« smo se z Antonom Ježem že srečevali, ko smo nekajkrat zapisali o njegovih racionalizacih in novatorstvu. Prek sto predlogov je že dal, tako v Iskri, kakor tudi v slovenski industriji. Dolgo vrsto so jih v tovarnah s pridom osvojili, saj je vsak osvojen predlog Antona Ježa zanesljiv prihranek pri stroških proizvodnje. Ker pravkar komisija za izume in tehnične izboljšave proučuje nekatere njegove najnovejše predloge o tem drugič kaj več. Danes poglejmo Antona Ježa še z drugih strani. Torej drugič o njegovem plodnem strokovnem delu, danes pa o njegovih številnih »konjičkih«, zlasti pa o njegovem muzeju, ki si ga je uredil v domačiji v vasi Utik. Tu sem ga obiskal in svojo novinarsko radovednost dodobra nasitil.

Antona Ježa, sina zavednih staršev je že kot trinajstletnega dečka pot zanesla kot kurirja v NOV. Za kurirja, zanesljivega in neustrašnega je bil na rašiškem področju. Dovolj bi imel napisati iz njegovih partizanskih časov, a kaj, ko je na skromnem prostoru reči še toliko drugega, zanj tako specifičnega. V svojem muzeju hrani Anton Jež slike in zapiske iz tega obdobja, kakor tudi dokumente staršev, vse lepo urejeno. Ko je minilo težko obdobje vojne so Antona Ježa kot člana SKOJ najprej poslali v politično šolo v Kamniku. Tu je bil najmlajši izmed slušateljev, vendar pa ukaželjen kot malo kdo. Že tedaj je hkrati opravljal tudi funkcijo člana okrajnega komiteja SKOJ okraja Kamnik. L. 1947 se je udeležil delovne akcije na progi Šamac—Sarajevo, kjer je opravljal funkcijo komandirja mladinske milice.

S proge ga je pot vodila na politično šolo v Ljubljani, nato v agitprop CK LMS, potem pa na mesto okrajnega sekretarja OK LMS Kamnik. Kljub vsestranskemu angažiranju je ob vsem tem našel še dovolj časa in volje ter dokončal večerno gimnazijo, dokončal pa je tudi pešadijsko oficirsko šolo in si tako z leti pridobil čin rezervnega kapetana JLA.

L. 1952. se je Anton Jež vrnil v svoj domači kraj Utik in brž nato je sprejel funkcijo občinskega sekretarja KPS Vodice, seveda pa je vzporedno opravljal še druge pomembne funkcije v ZB, OF in drugih organizacijah. Kljub vsej politični predanosti, delavnosti in vestnemu opravljanju zaupanih mu nalog, pa se je vedno bolj ogreval za zaposlitev v industriji.

Začel je v kranjski Iskri, pravzaprav ne da bi se vedel odločiti. Takratni direktor tovarne Marinič pa mu je prav svetoval. Napotil ga je na študij galvanske tehnike, panoge, v kateri je tedaj tako manjkalo strokovnjakov, a so se ji odpirala široka pota v industrijo. Lotil se je intenzivnega študija razpoložljive strokovne literature in hitro je v svojih prizadevanjih napredoval tako, da je l. 1956 že uspešno položil mojstrski izpit iz galvanotehnike pred komisijo Obrtne zbornice Slovenije in potem je nenehno rasla njegova strokovna raven, hkrati pa je ob delovnih dosežkih našel še dovolj časa in veselja za vzgojo novih strokovnih delavcev v galvanski stroki. Kdo ve kolikim je vlil potrebno znanje, da so se z veseljem usposobili za galvanizerje daleč po Sloveniji.

V vsem tem obdobju pa kar ni mogel pozabiti vojaška leta, zato nič čudnega, če je bil Anton Jež deset let učitelj in komandant odreda predvojaške vzgoje. Kot drugje pa tudi tu ni ostal brez vidnih uspehov, za kar je prejel vrsto pohval in priznanj ter odlikovanj, ki jih prav tako najdeš, skrbno razstavljene v njegovem zasebnem muzeju. Redno in pogosto pa ga srečaš tudi v vojaški uniformi zlasti v zadnjem času. Hodi na orožne vaje in kot rezervnemu kapetanu JLA so mu v času vaj zaupali odgovorno nalogo v večji enoti. Da je Anton Jež tudi tu na mestu, govori priznanje, ki govori o njegovem solidnem vojaškem znanju in marljivosti, kar vse je pogoj za njegovo nadaljnje napredovanje v JLA. Prav zdaj je njegova vojna pošta predlagala, naj Anton Jež kot komandant večje vojaške enote napreduje v višji čin, kot izredno sposoben vojaški starešina.

Pa s tem njegovih dejavnosti še ni konec. Pravkar snuje prvo verificirano galvanotehnično šolo SRS, ki naj bi čim prej začela delovati v okviru delavske univerze v Domžalah in dajati tako potrebne strokovne delavce v tej panogi za vso našo industrijo in obrt.

Anton Jež ima lepo urejeno domačijo v Utiku. Osem tisoč metrov zemlje obdeluje in oskrbuje sam s svojo družino, goji race, gosi, kokoši, pa nekaj ovčk. Misli tudi na kravo hkrati pa skrbi za več kot 80 sadnih dreves. Sadjarstvo jemlje zelo resno, načrtno in preudarno, vendar pa ničesar, kar pri hiši pridela, nikoli ne proda. Zanj je značilna radodarna socialno čuteča odprta dlan in česar ne porabi za svojo družino, dobijo njegovi znanci, prijatelji, predvsem pa tisti, ki jim je njegova dobrota še kako dobrodošla. Res — tudi v tem pogledu lik izrednega komunista!

In če zdaj vsaj približno seštejemo vse številne dejavnosti, na katerih Anton Jež že vsa leta svojega plodnega življenja, porabi večino svojega časa, se moramo vprašati — kdaj prav za prav počiva. Na to vprašanje brž odgovori, da mu je že dolga leta dovolj 4—5 ur intenzivnega spanja, sicer pa ob vseh naštetih zaposlitvah še najde čas za vrsto časopisov in revij, v katerih še naprej nabira znanje in svojo razgledanost. Ob slovesu, ko sem do potankosti prebrskal njegov zasebni muzej in domačijo, pa mi je v odgovor Anton Jež hudomušno pokazal na stari rek, ki ga ima vžganega v lesenem opažu v predsobi. Preklicano resničen je. Pravi: »Če hočeš star se odpočiti, se moraš mlad truditi«.

In če za koga, potem ta rek docela drži za Antona Ježa, neustavljivega in neutrudljivega na tako številnih področjih. -J. C.-

O dejavnosti kluba štipendistov ZP Iskra

Klub štipendistov ZP Iskra (krajše KŠI), je že praznoval ali pa praznuje v tem letu desetletnico svojega obstoja. Zakaj tako nedoločeno o tem jubileju? Prebrskal sem kup map, prelistal nič manjši kup računov in podobnih dokumentov, vendar sem iz te zapuščine uspel dobiti samo približno informacijo. V prvih letih svojega obstoja je kazal klubski odbor živahno dejavnost pri urejanju klubskih prostorov (ki jih danes klub nima več), pri športu in rekreaciji in strokovno-izobraževalni dejavnosti. Nekaj časa je bila pri klubskem odboru aktivna socialno-ekonomska komisija, ki je pomagala socialno šibkim štipendistom. O njenem delu so vodili dnevnik in uvedli dvakrat tedensko dežurstvo. Prav gotovo je bilo še veliko drugih akcij v katerih so se štipendisti spoznavali med seboj (kot bodoči sodelavci) in ZP ter delali in živeli za skupne cilje. In tako je tudi prav.

Res je, da je intenzivnost delovanja klubskega odbora nihala iz generacije v generacijo, včasih je bila živahna, včasih je zamrla, vendar moram omeniti, da je to kronična bolezen vseh neprofesionalnih organizacij (zlasti mladinskih) v katerih je fluktuacija članov in s tem jasno tudi klubskega odbora izredno velika. Poleg tega pa je treba za KŠI upoštevati vse značilnosti študentske populacije, ker od nje nismo odrezani. Ne zdi se mi prav, da marsikdo uporablja nekatere navidezno negativne značilnosti za okrasni pridevek trenutno »zaspani« situaciji v KŠI ali celo takrat, ko se klubski odbor trudi prebiti začetne težave in sicer da z najboljšimi nameni mobilizira »tiho večino« med štipendisti; preprosteje povedano, da zaživi delo kluba za ideje in cilje, ki so v skladu z današnjim razvojem naše družbe in čvrsto postavljeni v pravilnik KŠI.

Zadnji izvršni odbor KŠI (IO KŠI), ki je bil izvoljen na redni letni skupščini 28. decembra 1972 se je spopadel predvsem s problemom prebujanja svojih članov, ki jih je delo prejšnjega IO precej uspavalo. Akcija sedanjega IO pa je že na začetku zamrla in sicer v končni fazi, ko je bilo potrebno preiti na izvrševanje izdelanih načrtov. Ne bom sedaj našteval, kaj vse smo hoteli narediti za člane kluba, kajti ničesar od tega ni bilo izvršeno. Raje bi odgovoril na vprašanje zakaj je ta akcija zamrla. IO je začel delati z 2500 din v klubski blagajni, kar je bilo namenjeno za administrativno poslovanje kluba. Prejšnji IO je izdelal predračun za leto 1971/72 v višini 40.000 din in dobil ta sredstva odobrena, vendar jih ni porabil. Ostala so na razpolago novemu IO, ki je nanje tudi računal pri svojem izvajanju programa dela. Pa se je novi IO v svojih računih uštel, kajti namesto že prej odobrenega denarja je dobil le besedo v obliki alternative: sredstva so, če se jih vloži v popravilo karavle na Zelenici!?

Na kratko: Planinsko društvo in Šolski center v Kranju sta najela vojaško karavlo na Zelenici v kateri bi uredili planinski dom. Za popravilo je bilo potrebnih 400.000 S din. Planinskemu društvu in ostalim pobudnikom te lepe ideje zagotovo ne zamerimo, da so nas prišli prosit za finančno pomoč ter nam pri tem ponudili ustrezno gostoljubje v tem planinskem domu. To pomoč bi jim tudi velikodušno zagotovili, če bi to predvideli v našem predračunu. Vendar ni bilo dovolj denarja niti za izvedbo najnujnejših akcij iz delovnega programa IO in to v času, ko bi morala biti dejavnost kluba na vrhuncu. Zato zamerimo avtorjem alternative način s katerim so bila klubu odvzeta sredstva. Zaradi tega klub ni mogel izpeljati predvidenih akcij vse do jeseni, ko smo pričeli koristiti sredstva za naslednje leto. Sedanjemu IO torej ne preostane nič drugega, kot to, da se izkaže v teh nekaj mesecih pred redno letno skupščino in vsaj delno izpolni naloge, ki si jih je zadal na začetku.

Kljub vsemu IO, pa čeprav ni bilo sredstev ni miroval v času od izvolitve do danes. Zadnje dni marca je IO izdal razpis za inozemske prakse, na katerega se je prijavilo približno 40 štipendistov. Čeprav je bil razpis v zamudi za nekaj mesecev, za katero pa IO ni kriv, je bilo organiziranih 20 praks v inozemstvu. Dijakom šolskega centra v Kranju smo pomagali pri nabavi učbenikov za kovinarje v vrednosti din 300.000. V septembru smo organizirali jezikovne tečaje angleščine in nemščine za katere se je prijavilo čez 50 štipendistov (predvsem študentov višjih in visokih šol). Zaradi pomanjkanja sredstev in v želji, da se ugodi vsem prošnjam, se je IO obrnil na matične tovarne štipendistov za finančno pomoč in jo tudi dobil. Tako se je sedaj vključilo v tečaje nekaj čez 40 štipendistov.

Vseskozi je bilo težišče naše dejavnosti na izdelavi pravilnika s katerim bi na bolj ustrezen način uredili odnose štipendist-štipenditor. IO KŠI pa s svojimi predlogi in pripombami ni uspel v celoti. Kaj meni IO KŠI o novem pravilniku? Najprej se spotaknimo ob nefunkcionalen sistem nagrajevanja, ki naj bi stimuliral povprečne študente k boljšim učnim uspehom. Osnovna lestvica štipendij za minimalne učne uspehe, ki je označena v pravilniku z A, je v primerjavi z osnovnimi štipendijami drugih podjetij zelo nizka. Ostali dve nagrajevalni lestvici pa sta praktično nedosegljivi za povprečnega ali celo malo bolj nadpovprečnega študenta (razen nekaj izjem), kar je za študente na fakulteti za elektrotehniko potrdil tudi njihov mentor. Res je, da je zaradi različnega načina študija možno, da na nekaterih fakultetah pridejo v poštev tudi nagrajevalne lestvice, vendar izrazito le v nižjih letnikih. V višjih letnikih, ko študij pridobi na težavnosti pa se ta hiba pokaže v vsej veličini in tako postane nagrajevanje rezervirano za zelo sposobne študente, s tem pa namen stimulacije povprečnega študenta k boljšim učnim uspehom ni dosežen. Poleg tega pa si avtor tega pravilnika lasti pravico, da sicer resen problem dolžine študija s katerim se univerza ubada že vrsto let, rešuje na zelo drastičen način: nespremenjenim pogojem študija (na fakulteti za elektrotehniko se je celo podaljšal za 1 semester) predpiše študijsko dobo 6 let, ko je ta po analizi RCEF leta 1971 za univerzo 6,7 let. Ta problem, ki ima svoje korenine predvsem drugod in ne samo v študentovi lenobi, ne gre reševati na tak ali podoben način.

V novem pravilniku velja poudariti člen 28, ki govori o sestavu komisije za štipendije. V njej so trije stalni predstavniki IO KŠI, kar da vedeti, da bo odslej dialog med KŠI in ZP na višji ravni, sam IO KŠI pa mora okrepiti sodelovanje z referatom za štipendije, kajti le ta pot vodi k novim kvalitetam.

Predsednik IO KŠI
Boris Doltar

Pripomba:
Glede na prvi odstavek v tem članku, ki govori o nejasnem datumu ustanovitve kluba štipendistov ZP Iskra, dodajamo dopisu uvod članka, ki je bil objavljen v 12. številki glasila Iskra 28. marca 1963, ki se glasi:

»Na pobudo štipendistov in podjetja Iskra je bil ustanovljen klub štipendistov ZP Iskra, ki je imel v četrtek 21. marca 1963 svoj prvi občni zbor. Ledino pri tem delu so zorali štipendisti ZZA, ki so že pred tedni ustanovili svoj klub. Ker pa se problemi podjetja Iskra in ZZA ne ločijo in, ker je politika štipendiranja enotna za vse štipendiste, je nastala potreba po ustanovitvi skupnega kluba, s skupnim programom.«

Iz gornjega teksta je razvidno, da je bila desetletnica obstoja kluba štipendistov ZP Iskra **28. marca 1973!**

Redakcija glasila Iskra

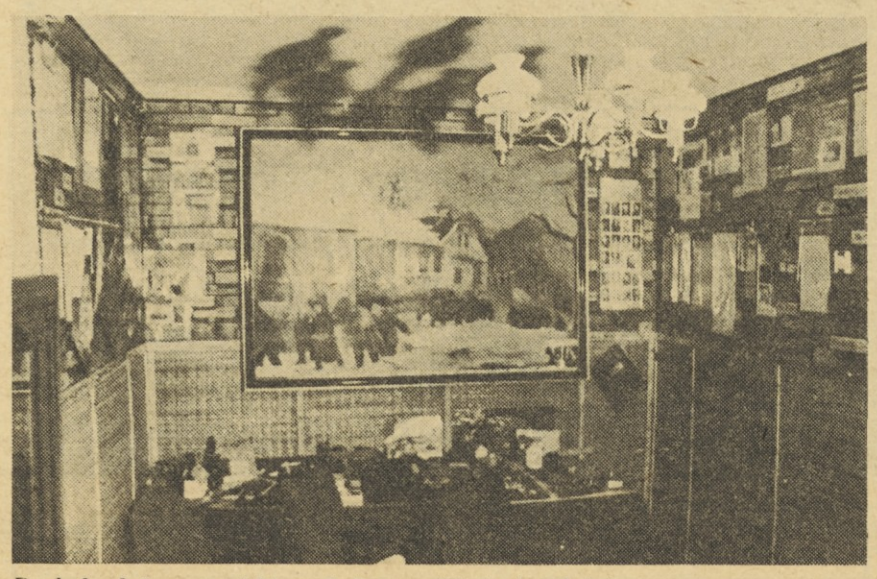

Pogled v Ježev muzej, ki ga skrbno urejuje in dopolnjuje

Iz sklepov samoupravnih organov

SKLEPI 7. zasedanja delavskega sveta Združenega podjetja Iskra z dne 31. 10. 1973 v Kranju

Delavski svet združenega podjetja sprejema smernice poslovne politike Združenega podjetja ISKRA Kranj za leto 1974 in priporočilo 22. seje poslovnega odbora ZP z dne 23. 10. 1973, da organizacije združenega dela ISKRE pri sprejemanju gospodarskega plana za leto 1974 predvsem upoštevajo gibanje zalog gotovih izdelkov in razpoložljiva obratna sredstva.

DS ZP sprejema srednjeročni plan Združenega podjetja ISKRA Kranj za obdobje 1972—1976, po katerem znaša povprečna letna stopnja rasti proizvodnje 30 %, vendar fakultativno s tem, da tiste delovne organizacije ZP, ki smatrajo, da njihova prvotna predvidevanja niso več realna, ustrezno korigirajo svoje plane, posebno z aspekta razvoja, kadrovskih možnosti, tržnih potreb in vključevanja novih proizvodov. Korekcijo je treba napraviti v naslednjih dveh mesecih in o njej obvestiti strokovne službe ZP **do 31. 12. 1973.** Za organizacije, ki te korekcije ne bodo opravile, velja sprejeti plan razvoja.

DS ZP je obravnaval program dopolnilnega izobraževanja za zunanjetrgovinsko dejavnost ZP ISKRA in v zvezi s tem sprejema predloge poslovnega odbora z dne 23. 10. 1973 v celoti.

DS ZP je obravnaval poročilo o problematiki glasila »Iskra« in o delu uredniškega odbora glasila »Iskra«.

DS se strinja s predlogi uredniškega odbora kar zadeva izdajanje glasila v letu 1974, in sicer:

— poveča se število strani glasila Iskra od sedanjih 4 na 8 strani;

— sistemizacija delovnega mesta novinarja glasila se poveča od sedanjih 2 na 3 delovna mesta;

— cena za 1 izvod glasila se poviša od sedanjih 0,90 din (na 4 straneh) na 1,35 din (na 8 straneh), oz. s toleranco do 15 %, v kolikor se med letom spremene cene papirja in tiskarskih usług.

DS ZP naroča propagandni službi IC, da tudi preko glasila »Iskra« s svojimi prispevki razvija svojo propagandno-komercialno dejavnost.

DS ZP je obravnaval poročilo o stanju varstva pri delu v ZP ISKRA in sprejel naslednje predloge komisije:

1. Z ozirom na različno stanje varstva pri delu v posameznih organizacijah ISKRE se kaže potreba po koordinaciji te dejavnosti na nivoju ZP. V ta namen bi bilo potrebno v strokovnih službah ZP zaposliti ustreznega strokovnjaka s področja varstva pri delu.

2. V povezavi z ustreznimi strokovnimi institucijami naj se izdela koncept funkcionalnega izobraževanja o varstvu pri delu, kar naj bi bilo — poleg izdelave metodologije za enotno zajemanje podatkov — prva naloga koordinatorja varstva pri delu v ZP ISKRA.

3. Posvetovanja delavcev varstva pri delu ZP ISKRA naj bodo redno vsake 3 do 4 mesece, po potrebi še bolj pogosto. Ta posvetovanja naj bi pripravljala zasnove delovanja varstva pri delu, hkrati pa bi se z izmenjavo izkušenj in procesom poenotenja kriterijev in metod dela dosegla racionalizacija pri oblikovanju dobrih delovnih pogojev.

DS ZP je obravnaval predlog Iskre Commerca za pristop ZP ISKRA k skladu za kreditiranje in zavarovanje izvoznih poslov.

DS ZP ugotavlja, da je članstvo ISKRE v tem skladu v interesu Iskrinih organizacij in jim predlaga, da se s sklepi izjasnijo za pristop in vpis skupno ene vloge v višini 3,000.000,00 din, v katero participira posamezna organizacija, ki se je izrekla za pristop, z deležem, izračunanem po kriteriju za financiranje osvajanja tujih tržišč za leto 1973.

DS ZP pooblašča tov. Ludvika Kranjca, pomočnika direktorja TOZD Zunanja trgovina v IC, da zastopa Iskrine interese v tem skladu.

Svet, ki vabi

Privlačno predavanje Marjana Ručigaja o odpravi planincev v pogorje Kilimandžara v Afriki

Na željo sodelavcev gospodarske priprave proizvodnje obrata telefonskih elementov in aparatov v Kranju je bilo v petek zvečer predavanje planinca-alpinista in gorskega reševalca **Marjana Ručigaja** o drugi jugoslovanski odpravi v pogorje Kilimandžara na najvišji vrh Kibo in njegovega skalnega soseda Mawenzija. Odpravo je vodil naš znani planinec Franci Ekar, zaposlen v Iskra Commerce.

Marjan Ručigaj, ki je član naše delovne organizacije Elektromehanike in zaposlen na delovnem mestu kot analitik v obratu TEA, je ves predan goram. Prehodil in preplezal je že skoraj vse domače planine in dobršen del evropskih oz. svetovnih gora. Tako nas je na predavanju, ki ga je spremljal z lastnimi barvnimi diapozitivi popeljal iz Kranja prek Frankfurta čez ekvator v Nairobi. Od tod je odprava z »landroverji« krenila v Tanzanijo do izhodišča

Franci Ekar

Marangu. Tam so si najeli nosače in se skozi pragozd odpravili mimo Mandara na Horombo, kjer so postavili bazo. Glavni cilj odprave je bila doslej malo znana vzhodna stena Mawenzija. V njej je Nejcu Zaplotniku in Tonetu Perčiču uspelo preplezati prvenstveno smer, ki so jo imenovali »Kranjska jubilejna smer«. Odprava je bila namreč organizirana v počastitev 25. obletnice alpinističnega odseka in GRS kranjskega planinskega društva. Na vrh Mawenzija se seveda vsi člani odprave niso povzpeli, toda naš

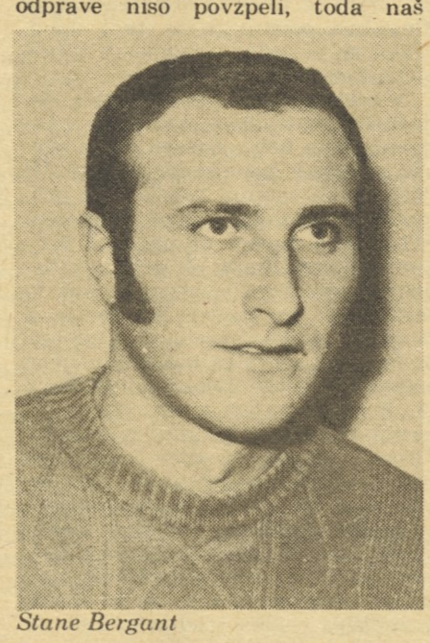

Stane Bergant

Marjan ga je osvojil in sicer po Ohjlerjevem žlebu. Njegov največji uspeh na tej odpravi je bil, kot pravi, ledenik Ratzel, ki sta ga zmogla s Stanetom Bergantom. Smer ju je pripeljala na sam vrh Kiba (5890 m). Opisana pot, ki nam jo je prikazal z diapozitivi, je izredno lepa in zanimiva, toda zahtevna. Odprava se je izčrpana, vendar zadovoljna nad uspehi vračala v Nairobi, skozi nacionalni park Manyara, kjer se je srečavala z mnogimi divjimi živalmi in rastlinjem ter kasneje z domačini — ponosnimi Masai.

Brane Jaklič

Marjan Ručigaj

Franci Šter

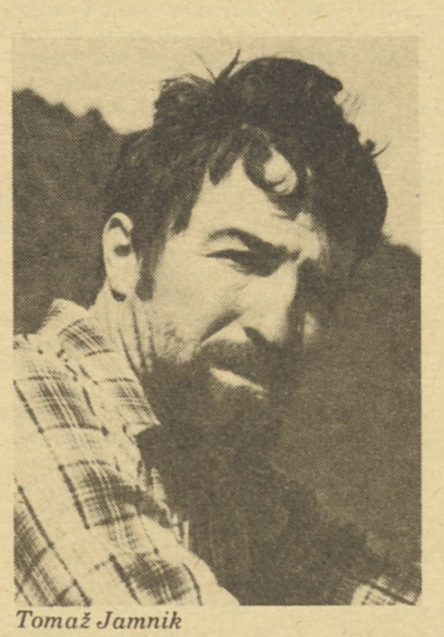

Tomaž Jamnik

Predavanje je bilo izredno zanimivo in poučno, saj nam je Marjan prikazal kar zemeljsko oblo v malem, torej ne le samo odpravo, ampak tudi tuja mesta in še delček naših gora. Iz barvnih diapozitivov smo poleg tega spoznali še bliže vse člane odprave, ki so s tem podvigom dosegli uspeh na svetovnem nivoju. Seveda smo se bolj zanimali za člane odprave, ki so člani našega delovnega kolektiva in sicer: Tomaža Jamnika, Braneta Jakliča, Staneta Berganta in Francija Štera. Da, vsi ti alpinisti so člani Elektromehanike.

Verjetno nisem bil osamljen z mislijo, da so v tej odpravi sodelovali vsi ti naši vrli fantje, da pa v našem delovnem kolektivu prevladuje neko planinsko zatišje — mrtvilo. Ker je planinstvo pomembna rekreativno-športna panoga, ki brez dvoma ugodno vpliva na človeka — proizvajalca, bi ji bilo treba posvetiti nekoliko več pozornosti. Podjetje ISKRA sicer ima svojo planinsko organizacijo s sedežem v Ljubljani, ki je zaradi svojega pestrega programa postala že kar pojem, toda na žalost se člani Elektromehanike v te vrste malo vključujejo. Vzrokov za tako stanje pri šesttisoččlanskem kolektivu je gotovo več, saj vemo, da mnogi naši člani zahajajo v planine in ubirajo svoja pota ter se ne udeležujejo izletov, ki jih organizirata Planinsko društvo Iskra ali Planinsko društvo Kranj. Menim, da bi z neko povezavo oz. z lastnim organiziranjem planinskih izletov močno popestrili planinsko dejavnost v našem kolektivu. Poleg Marjana, Mišota, Braneta, Nejca in Toneta ima kolektiv še veliko dobrih — goram že predanih planincev, kot so npr. Tomaž Planina, Jože Pintar in še drugih; pa tudi takih je veliko, ki si žele v planine, toda nimajo prave družbe in si še ne upajo v družbo nepoznanih planincev. Z organiziranjem lastnih izletov v gore in s sodelovanjem sindikata, ter podobnimi predavanji, kakršno je bilo Marjanovo, bi gotovo popestrili in razširili krog planincev v naši delovni organizaciji.

Predavanje je brez dvoma dobro uspelo; hvaležni smo Marjanu za njegov tovariški odnos. Mnenja sem, da bi si predavanje z zanimanjem ogledali tudi drugi člani Iskrinega kolektiva, zato naj bo ta stavek istočasno tudi apel sindikatu. Leban

---

ZAHVALA

Ob mnogo prezgodnji izgubi našega dragega moža in očeta

FRANCA OMANA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani in kakorkoli pomagali v teh težkih dneh. Lepa hvala sindikalni organizaciji, sodelavcem iz kontrole števcev, delavcem iz lakirnice, sodelavcem iz kontrole termoplastike in justirnice za darovane vence, denarno pomoč in izrečena sožalja vsem, ki ste sočustvovali z nami. Hvala tudi tovarišu Zupancu za poslovilne besede.

Žalujoča žena Rezka, hčerki Dragica in Gretka in sin Božo

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža

JANEZA OMAHNA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem obrata Števci in ERO ter sindikalni podružnici tovarne »Elektromehanika« Kranj za izraze sožalja, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žena Rozka z otroki

ZAHVALA

Ob smrti najinega očeta

DAVORINA PREISINGERJA

se iskreno zahvaljujeva sodelavcem v tehničnem razvoju ATC in Orodjarni v kranjski tovarni za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Sinova Davorin in Miroslav

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Igor Slavec, Odgovorni urednik: Janez Šilc — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 2333 — Tisk in klišeji: »ČP Gorenjski tisk« Kranj

Podelitev plaket najboljšim na letošnjem avtorallyu Iskre

Še se spominjamo letošnjega avtorallya Iskre, prireditve, ki je postala že tradicionalna, a se je letos, po zaslugi nevestne tehnične komisije ŠOLT, končala z zmešnjavo rezultatov in s tem tudi z objavo napačnih rezultatov v našem listu. Komisija za šport in rekreacijo SO ZP je pozneje imenovala posebno komisijo, ki je ponovno pregledala vse zapiske in ugotovila dejanski vrstni red tekmovalcev.

V petek, 26. oktobra, popoldne je bila v prostorih menze TOZD Avtomatika na Pržanu, skromna slovesnost, na kateri je komisija razdelila najboljšim posameznikom in ekipam zaslužene plakete, čeprav — iz tehničnih razlogov, s tolikšno zamudo. Prav je, da ob tej priložnosti ponovno objavimo imena najboljših, ki so za svoje dosežke na letošnjem avtorallyu prejeli plakete. Plakete so prejeli:

razred I. 1. Jože Mersel (Polprevodniki), 2. Janez Kalan (Elektromehanika), 3. Matevž Simič (Instrumenti); **razred II:** 1. Anton Jerina (ZZA), 2. Rudi Cesar (Kondenzatorji), 3. Rudi Guna (Polprevodniki); **razred III:** 1. Mladen Druškovič (TOZD Avtomatika), 2. Andrej Volkar (Aparati), 3. Franc Cegnar (Elektromehanika); **razred IV:** 1. Cene Zupan (TOZD Avtomatika), 2. Tine Gregorčič (CAOP), 3. Milan Brank (TOZD Avtomatika).

S tem se je torej končalo še zadnje dejanje letošnjega avtorallya in polegla huda kri, ostane pa organizatorjem prihodnjega avtorallya odgovorna naloga — priskrbeti prihodnjič strokovno in po svoji odgovornosti do sprejete dolžnosti zanesljivo tehnično komisijo, da ne bo več nepotrebnih razprav, hude krvi in prerekanj.

Ob tej priložnosti je komisija za šport in rekreacijo pri SO ZP Iskra podelila priznanje tudi ženski košarkarski ekipi iz tovarne avtoelektričnih izdelkov v Novi Gorici, ki je nastopila, kot edina, na letošnjih letnih športnih igrah Iskre, predvsem za to, da bi med mladimi Iskrašicami spodbudila veselje za košarko in za nastopanje na letnih igrah Iskre. -V-

II. Sindikalno plavalno prvenstvo Kranja

V sredo, 7. 11. 1973 se je v zimskem bazenu odvijalo II. sindikalno prvenstvo Kranja v plavanju. Ker do zaključka redakcije te številke nismo dobili rezultatov, želimo naše bralce seznaniti z rezultati prvega prvenstva, oz. z dosežki Iskrašev na njem. Obakrat so tekmovali v istih razredih in disciplinah, zato bo primerjava vsekakor zanimiva. S prvega sindikalnega prvenstva plavalci Iskre-Elektromehanike branijo ekipno drugo mesto, za ekipo Zdravstvenega doma. Vrstni red je bil 9. maja t. l. naslednji:

Ekipa	delfin	hrbtno	prsno	kravl	skupaj
1. Zdravstveni dom	10	40	59	57	176
2. Elektromehanika	15	15	58	51	139
3. Projekt	8	9	43	35	95
4. Sava	10	14	52	16	92
5. Planika	10	9	13	34	66

Najboljše uvrstitve Iskrinih plavalcev so bile: **50 m kravl** — do 20 let starosti: ... 2. Aleksander Likozar čas 0.35,5; **50 m kravl** — do 25 let starosti: ... 7. Jože Marinček (52) 0.31.0; **50 m kravl** — do 30 let: ... 3. Brane Stare 0.31.1; **50 m kravl** — do 35 let: ... 7. Franc Bambič 0.37.0; **25 m kravl** — do 40 let: ... 4. Bine Purgar 0.15.0; **25 m kravl** — do 45 let: ... 2. Ivo Bevc 0.13.8; **50 m prsno** — do 20 let: ... 1. Sašo Likozar 0.43.7; **50 m prsno** — do 25 let: ... 2. Jože Marinček 0.40.0, 3. Janez Štefančič 0.40.2; **50 m prsno** — do 30 let: ... 3. Brane Stare 0.37.5; **25 m hrbtno** — 40 let: ... 5. Bine Purger 0.19.6; **25 m hrbtno** — do 45 let: ... Ivo Bevc 0.16.3; **25 m delfin** — do 25 let: ... Andrej Naglič 0.15.3

V drugih disciplinah Iskraši niso nastopali.

Iz razpredelnice točk po posameznih disciplinah si bodo sindikalni športni delavci in športniki sami lahko izračunali, kje so pomanjkljivosti in kje je primanjkljaj. Občutno je bilo pomanjkanje tekmovalk, saj so na prvem prvenstvu nastopile samo štiri.

Komentar in ugotovitve:

1. tekmovalk Iskra ni imela, čeprav je v tovarni dovolj deklet, ki znajo dobro plavati, in žena, ki so se že kdaj športno udejstvovale. Treba jih je najti in navdušiti za plavanje;

2. tekmovalci niso nastopili v vseh razredih in vseh disciplinah, zato bi bilo treba vrzeli zapolniti;

3. rezultati tekmovalcev in dosežena mesta nam kažejo, da so Iskraši bili več ali manj samo priložnostni tekmovalci; pozna pa se Ivu Bevcu (večkratnemu državnemu prvaku — invalidu), da redno vadi;

4. če bi kdaj prišlo do liga tekmovanja med prvimi štirimi — petimi najboljšimi ekipami, oz. delovnimi kolektivi, se bo ekipa Iskre morala resneje pripraviti, oz. redno vaditi. Tako bi ta veliki in pomembni kolektiv tudi na tem športnem področju pridobil nove lovorike in vnesel med svoje delavce nov polet osebne rekreacije in množičnega športnega udejstvovanja mladih in starih, saj v nobeno smer plavanje nima omejitev.

O rezultatih II. prvenstva bomo poročali v eni naslednjih številk.

I. S.

Planinski izlet na Mojstrovko

Planinsko društvo Iskra prireja dne 17. novembra planinski izlet na Vršič in Mojstrovko.

Odhod avtobusa bo v soboto dne 17. novembra ob 5. uri zjutraj iz Ljubljane s Trga revolucije (nasproti Univerze); s postankom pri Remizi, v Šentvidu in Kranju (pred hotelom Creina) do Vršiča. Od tu se bodo izletniki povzpeli na Mojstrovko, do koder je 4 ure zmerne hoje, se vrnili na Vršič in se spustili čez sedlo v dolino Tamarja.

Cena izleta za člane PD Iskra je 15,00 din, za nečlane 30,00 din. Prijave sprejema: PD Iskra, Ljubljana, Trg prekomorskih brigad 1, tel. 57-969 do vključno 14. novembra 1973.

Izlet bo v vsakem vremenu.

Vodja izleta je Dušan Vukmirović, ZZA, tel.: 20-341, pri katerem lahko dobite vse informacije.

Posvetovanja VEKŠ Maribor

Visoka ekonomsko-komercialna šola v Mariboru pod pokroviteljstvom IS skupščine SRS in v sodelovanju z Gospodarsko zbornico in Časopisno-založniškim in birotehničnim zavodom v Zagrebu »Informator«, organizira v času od 21. do 23. novembra t. l. v Portorožu dvanajsto, že tradicionalno posvetovanje z motom »teorija-praksi«.

PROGRAM POSVETOVANJA:

Sreda, 21. novembra ob 10.:
Otvoritev posvetovanja in prvo tematsko področje:
DRUŽBENI POMEN TOZD
Sreda, 21. novembra ob 16.:
Drugo tematsko področje:
POSLOVNA IN RAZVOJNA POLITIKA TOZD
Četrtek, 22. novembra ob 9.:
Tretje tematsko področje: **ORGANIZIRANJE STRUKTUR TOZD**
Četrtek, 22. novembra ob 16.:
Nadaljevanje in posamična razprava, spodbujena s prispevki
Petek, 23. novembra ob 9.:
Četrto tematsko področje:
SODOBNI ORGANIZACIJSKI PRISTOPI K SISTEMSKEMU UPRAVLJANJU TOZD in zaključek posvetovanja.

Način obravnavanja na posvetovanju se bo razlikoval od dosedanjega ter bo, upamo, pomenil osvežitev in bo pripomogel k učinkovitejšemu delu. Obravnavana bodo štiri tematska področja, tri temeljna s teoretskimi izhodišči za prakso in eno informativno, ki bo opozorilo na sodobne pristope. V okviru vsakega temeljnega področja se bo razvila panelna razprava med uglednimi političnimi in znanstvenimi delavci ter strokovnjaki iz prakse. V tej razpravi se bodo izluščila vprašanja za nadaljnjo posamično razpravo. Posebno zanimiva vprašanja pa bodo prišla na vrsto v nadaljevanju te razprave še v sproščenem razgovoru za okroglo mizo. Tudi četrto področje se bo obravnavalo za okroglo mizo, bo pa vsebovalo vrsto poročil o sodobnih metodah in dosežkih za bolj učinkovito organiziranje in upravljanje združenega dela. Temeljna področja pa se nanašajo:

— prvo na družbeni pomen TOZD za nadaljnji razvoj samoupravljanja in uresničevanje ustavnih sprememb;

— drugo na poslovno in razvojno politiko TOZD ter njeno povezovanje v politiko podjetja in naprej v tržno in družbeno okolje tako, da bi bili čimbolj upoštevani vsi interesi in hkrati dosežena čimvečja gospodarska moč;

— tretje na organiziranje struktur TOZD in podjetja za uspešno odločanje in boljše poslovanje organizacij in njihovih služb;

— četrto na poročanje o sodobnih organizacijskih pristopih k sistemskemu upravljanju OZD in opozarjanje na napredne odločitvene metode ter druge prijeme, ne nazadnje pa tudi na samo izobraževanje za vse te potrebe.